

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2020. – 2026. GADAM

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA

SATURS

Ievads	3
1. Attīstības programmas īstenošanas kārtība	4
1.1. Uzraudzības sistēmas uzdevumi	5
1.2. Uzraudzības sistēmas process	14
2. Attīstības programmas aktualizācijas veikšana	15

Ievads

Mārupes novada Attīstības programmas 2020. – 2026.gadam ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA ir pēdējais jeb sestais etaps programmas izstrādē. Attīstības programmas veiksmīgai ieviešanai būtiski ir noteikt un ieviest attīstības programmas uzraudzības kārtību.

Mārupes novada Attīstības programmu veido:

- ❖ Attīstības programmas 2013. – 2019.gadam īstenošanas novērtējums;
- ❖ Esošās situācijas raksturojums un analīze;
- ❖ Stratēģiskā daļa;
- ❖ Rīcības plāns;
- ❖ Investīciju plāns;
- ❖ Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība.

Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība paredz aprakstīt uzraudzības procesu, uzraudzības sistēmas noteiktos uzdevumus un nepieciešamību attīstības programmas aktualizācijas veikšanai.

Uzraudzības sistēmas ieviešana palīdz izvērtēt Attīstības programmā ietverto novada attīstību, tās īstenošanas rezultātus, kā arī iznākumu rādītājus un ietekmi ilgtermiņā. Uzraudzības sistēmai jābūt sistemātiskai rīcību, resursu un rezultātu kopai, kas ietver uzraudzības sistēmas uzdevumus, procesu un uzraudzības rādītājus.

1. Attīstības programmas īstenošanas kārtība

Stūrakmeņi veiksmīgas Mārupes novada attīstības programmas 2020. – 2026.gadam ieviešanai:

- 1) Noteikts virskordinators jeb atbildīgais par Attīstības programmas īstenošanu, kā arī ar iekšējo normatīvo aktu – speciālistu līmenī noteikti atbildīgie par katru rīcību un investīciju plānā noteikto aktivitāti;
- 2) Attīstības programmas ieviešana notiek saskaņā ar ikgadējo Mārupes novada pašvaldības budžetu, rīcību un investīciju ieviešanai paredzot ne mazāk kā 20 % no kopējā pašvaldības budžeta;
- 3) Pašvaldības dome un domes komitejas nodrošina attīstības programmas ieviešanu politiskajā līmenī;
- 4) Attīstības programmas ieviešana notiek koordinēti un organizēti, virs – koordinatoram vadot, savukārt atbildīgajiem speciālistiem ieviešot rīcību un investīciju plāna aktivitātes. Koordinēta ieviešana var būt ikmēneša, ceturkšņa vai pusgada atskaites, kuru rezultātā tiek izvērtēts ieviešanas progress;
- 5) Attīstības programmas ieviešana var notikt tikai iesaistoties visām iestādēm un struktūrvienībām, kuras atbildīgas konkrēto rīcību vai investīciju izpildē.

1.1. Uzraudzības sistēmas uzdevumi

Uzraudzības sistēmas uzdevumi:

- 1) Novērtēt Attīstības programmas ieviešanas progresu;
- 2) Uzraudzīt rīcības un investīciju plāna aktivitāšu ieviešanu, pēc nepieciešamības aktualizējot un identificējot jaunas aktivitātes;
- 3) Informēt sabiedrību, t.sk. konsultatīvās padomes, domes deputātus, iedzīvotājus par attīstības programmas ieviešanas progresu;
- 4) Sekmēt koordinētu pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību rīcības un investīciju plāna aktivitāšu ieviešanā;
- 5) Aktualizēt attīstības programmas rīcības un investīciju plāna aktivitātes pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi gadā.

Attīstības programmas 2020. – 2026.gadam īstenošanu var novērtēt gan kvalitatīvi, gan kvantitatīvi. Ir noteikti atsevišķi pašvaldības izaugsmi un attīstību vērtējoši mērķindikatoru, pēc kuriem kopumā var vērtēt arī programmas ieviešanu.

1.tabulā iekļauti teritorijas attīstības rādītāji, kur kā bāzes gads (2012.gads) un citi salīdzinošie novērtējumi norādīti saskaņā ar Mārupes novada attīstības programmas 2013. – 2019. novērtējumu un Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013. – 2026.gadam noteiktajiem rādītājiem.

1.tabula Teritorijas attīstības rādītāji

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtība bāzes gadā	Rādītāja vērtība 2015. gadā (Attīstības programmas 2013. - 2019.gadam starpposma periods)	Rādītāja vērtība 2018. gadā	Rādītāja vērtība 2022.gadā (Attīstības programmas 2020. - 2026.gadam starpposma periods)	Vēlamā attīstības tendence 2026. gadā	Datu avots
1	TAI rangs	2 (2010.g.)	2,900 (pēc 2014.g. datiem)	2,481 (pēc 2017.g. datiem)	saglabāta	saglabāta	VRAA
2	Iedzīvotāju skaits	16157 (01.01.2012)	18 797 (01.01.2016)	22 025 (04.02.2019)	↗	↗	PMLP
3	Bērnu un jauniešu skaits (0-18 g.)	4160 (01.01.2012)	5314 (01.01.2016)	5841 (04.02.2019) 0-14 gadi	↗	↗	PMLP
4	Bezdarba līmenis	4,1% (31.12.2011)	3,2% (31.12.2015)	2,8% (01.02.2019)	↘	↘	NVA
5	Ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	84 (2010.g.)	114 (2014.g.)	132 (2018.g.)	↗	↗	CSP

Kvalitatīvo attīstības programmas novērtēšanu var veikt, novērtējot iedzīvotāju apmierinātības līmeni ar pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, kuri raksturo politikas rādītāju ieviešanu. Ierosinām arī turpmāk izvēlēties tādus aptaujas rādītājus, kuri būtu salīdzināmi ar iepriekš veikto un novērtējams to progress (skatīt 2.tabulu), lai veiktu secinājumus par sniegto pakalpojumu kvalitāti un nepieciešamiem uzlabojumiem.

2.tabula Sniegto pakalpojumu apmierinātības rādītāji

Rādītājs	Apmierinātība (pozitīva) 2019.g.aprīlis	Apmierinātība (pozitīva) 2022.gads	Plānotais apmierinātības līmenis 2026.gads
Pirmsskolas izglītības pakalpojumi	57,3 %/ 59,1%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Vispārējās izglītības pakalpojumi	65,0%/ 61,9%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Kultūras un izklaides pasākumi	70,1%/ 71,6%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Sporta pasākumi	63,4%/62,1%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Veselības aprūpes pakalpojumi	35,2%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi	17,1%/ 17,0%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	74,7%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Sabiedriskā transporta pakalpojumi	44,7%/ 59,2%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts

* pakalpojuma pieejamība vai piedāvājums/ pakalpojuma kvalitāte

Rādītājs	Apmierinātība (pozitīva) 2019.g.aprīlis	Apmierinātība (pozitīva) 2022.gads	Plānotais apmierinātības līmenis 2026.gads
Ielu / ceļu infrastruktūra, tās uzturēšana	78,5%/ 54,8%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Gājēju ietves, celiņi, gājēju pārejas u.tml.	53,1%/ 62,0%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Ielu apgaismojums	68,4%/ 73,2%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Vides sakoptība	85,3%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Atkritumu savākšana / izvešana	70,5%/ 65,3%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Ūdensapgāde un kanalizācija	76,3%/ 63,8%* 66,1%/ 61,6%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Nodarbinātība (darbavietas)	23,7%/ 23,7%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Internets	42,1%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Bibliotēka	35,1%/ 37,3%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Mārupes novada Dome	73,2%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Mārupes novada pašvaldības policija	60,5%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Būvvalde	60,5%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts

* pakalpojuma pieejamība vai piedāvājums/ pakalpojuma kvalitāte

Uzņēmējdarbību raksturojošie rādītāji

Rādītājs	Apmierinātība (pozitīva) 2019.g.aprīlis	Apmierinātība (pozitīva) 2022.gads	Plānotais apmierinātības līmenis 2026.gads
Uzņēmējdarbības attīstības iespējas	68,5%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Uzņēmējdarbības attīstību veicinoša pašvaldības darbība	57,9%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Atbilstošas kvalifikācijas darbaspēka pieejamība	23,7%		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts
Ceļu infrastruktūras attīstība	65,8% / 57,9%*		Pozitīvs, % līmenis paaugstināts

* pakalpojuma pieejamība vai piedāvājums/ pakalpojuma kvalitāte

Kvantitatīvo attīstības programmas rādītāju novērtēšanu var veikt, vērtējot novada attīstību raksturojošo indikatoru/ rādītāju tendences (skatīt 3.tabulā).

3.tabula Vidēja termiņa rezultātu rādītāju tendences

Bāzes rādītāji	Bāzes gads ilgtermiņa modelēšanai	Rezultatīvie rādītāji bāzes gadā	Rezultatīvie rādītāji 2019. gadā	Novērtējums 2022.gadā (Attīstības programmas 2020. - 2026.gadam starpposma periodā)	Plānotais attīstības virziens 2026.gadā	Datu ieguves avots
(VTP1) Sabiedriski aktīvs iedzīvotājs						
(SM1) Izglītota, radoša un vesela sabiedrība						
iedzīvotāju skaits	2012	16 157 (01.01.2012)	22 025 (04.02.2019)	Saglabājas pozitīvs	Saglabājas pozitīvs	PMLP
iedzīvotāju dabiskais pieaugums	-	-	5868 jeb 36 % pieaugums (pret bāzes gadu)	Saglabājas pozitīvs	Saglabājas pozitīvs	PMLP
PII nodrošinājums no pieprasījuma	2012	90% nodrošinājums	1500 izglītojamo rindā uz pašvaldības PII (2019.g.sākumā) Pret bāzes gadu izbūvētas 2 jaunas PII, papildus nodrošinātas pašvaldības vietas privātajos PII. Tiek nodrošināts aukļu un privāto PII līdzfinansējums	Samazināt izglītojamo skaitu rindā uz pašvaldības PII	Samazināt izglītojamo skaitu rindā uz pašvaldības PII	Novada Dome
Izglītojamo skaits Mārupes vidusskolā 9. - 12. klase (kopš 2019.g. ģimnāzijā)	2012	109	237 (2018/2019 mācību gads)	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome
Sporta centra audzēkņu skaits	2012	472	847 (2019.g.sāk)	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome
Bibliotēkas izsniegumu un apmeklējumu skaits	2012	11629 izsniegumi 6543 apmeklējumi	18935 izsniegumi 8090 apmeklējumi (2018.gads)	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome

Bāzes rādītāji	Bāzes gads ilgtermiņa modelēšanai	Rezultatīvie rādītāji bāzes gadā	Rezultatīvie rādītāji 2019. gadā	Novērtējums 2022.gadā (Attīstības programmas 2020. - 2026.gadam starpposma periodā)	Plānotais attīstības virziens 2026.gadā	Datu ieguves avots
(VTP1) Sabiedriski aktīvs iedzīvotājs						
(SM1) Izglītota, radoša un vesela sabiedrība						
Trūcīgo un maznodrošināto personu skaits un īpatsvars	2012	486 personas jeb 3%	163 personas jeb 0,74% (2018.gads)	Samazinās	Samazinās	Novada Dome
Amatiermākslas kolektīvu un dalībnieku skaits	2012	17 kolektīvi 300 dalībnieki	23 kolektīvi 600 dalībnieki (2018.gads)	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome
(VTP2) Efektīva un uz sadarbību vērsta pārvalde						
(SM2) Progresīva pārvaldība						
Pašvaldības budžeta ieņēmumi	2012	12 466 165 LVL	33 756 916 EUR	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome
Izstrādāts novada teritorijas plānojums	2012	Uzsākts darbs pie teritorijas plānojuma izstrādes 2014 - 2026.gadam	2017.g. uzsākti grozījumi TP, apstiprināti 2019.g.	Izstrādāti jauni tematiskie plānojumi, īstenots TP	Tiek īstenoti spēkā esošie dokumenti	Novada Dome
Viedo pilsētvides risinājumu ieviešana	2012	Nav ieviesti	Novadā ierīkoti viedie luksofori	leiesti aizvien jauni viedie pilsētvides risinājumi	leiesti aizvien jauni viedie pilsētvides risinājumi	Novada Dome
Atbalstītas sabiedrības iniciatīvas	2012	Nav sniegti specifiski sabiedrības iniciatīvu atbalsta risinājumi	Kopš 2016.gada konkursa Mārupe - mūsu mājas ietvaros atbalstīti 32 sabiedrības iniciatīvas projekti	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome

Bāzes rādītāji	Bāzes gads ilgtermiņa modelēšanai	Rezultatīvie rādītāji bāzes gadā	Rezultatīvie rādītāji 2019. gadā	Novērtējums 2022.gadā (Attīstības programmas 2020. - 2026.gadam starposma periodā)	Plānotais attīstības virziens 2026.gadā	Datu ieguves avots
(VTP2) Efektīva un uz sadarbību vērsta pārvalde						
(SM2) Progresīva pārvaldība						
Izveidotas sabiedriskas konsultatīvās padomes	2012	Nav izveidotas	Darbojas 6 konsultatīvās padomes (Uzņēmējdarbības, tūrisma, mārketinga, izglītības, sporta un aktīvās atpūtas, kultūrvides jomās)	Tiek īstenots	Tiek īstenots	Novada Dome
(VTP3) Augstu dzīves kvalitāti veicinoša infrastruktūras attīstība						
(SM3) Droša, pieejama un labiekārtota dzīves vide						
Asfaltēti pašvaldības autoceļi (visu pašvaldības ielu (88,73 km) un ceļu (46,16 km) kopgarums 134,89 km)	2013	asfaltēti ceļi (32%)	asfaltēti ceļi 18,47 km (40%) asfaltētas ielas 63,58 km (71,7%)	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome
Ceļu satiksmes negadījumi (relatīvais rādītājs: CSNg/1000 iedzīvotājiem)	2011	120 CSNg (7,43 CSNg/1000 iedz.)	255 CSNg kopā 2017.g. (12,01 CSNg/ 1000 iedz.)	Samazinās	Samazinās	CSDD
Pieejama pieslēguma iespēja centralizētai ūdens apgādei un kanalizācijai Mārupes aglomerācijā	2012	80% ūdensapgāde 45% kanalizācija	84 % ūdensapgāde 65 % kanalizācija	100 % ūdensapgāde un kanalizācija aglomerācijā	100 % ūdensapgāde un kanalizācija aglomerācijā	Mārupes komunālie pakalpojumi Vidēja termiņa darbības stratēģija 2015 - 2020.gadam
Sabiedriskā transporta pakalpojumi	2012	Tiek nodrošināti visos ciemos, trūkst savienojumu starp ciemiem un lineāri novadā	Pagarināts 25.maršruta autobuss, 2019.g. plānots pārvirzīt mikroautobusu Rīga - Jaummārupe pa Rožu ielu	Tiek īstenots, paplašinātas iespējas	Tiek īstenots, paplašinātas iespējas	Novada Dome

Bāzes rādītāji	Bāzes gads ilgtermiņa modelēšanai	Rezultatīvie rādītāji bāzes gadā	Rezultatīvie rādītāji 2019. gadā	Novērtējums 2022.gadā (Attīstības programmas 2020. - 2026.gadam starpposma periodā)	Plānotais attīstības virziens 2026.gadā	Datu ieguves avots
(VTP4) Dažādota ekonomiskā vide ar pievienoto vērtību						
(SM4) Ekonomiskās aktivitātes veicināšana un vietas potenciāla izmantošana						
Teritorijas attīstības rangs	2013	1.vieta	1.vieta (2017.g.)	Saglabāt augstāko pozīciju	Saglabāt augstāko pozīciju	VRAA
Bezdarba līmenis	2011	4,1%	2,8%	Samazinās	Samazinās	NVA
Tūrisma pakalpojumu objektu un sniedzēju skaits (objekti, naktsmītnes, ēdināšana, mājražotāji, amatnieki)	2014	97	109 (2018.g.)	Pieaugošs	Pieaugošs	Novada Dome
Uzņēmumu skaita pieaugums	2011	2 350 reģistrēti (1 576 atskaitot likvidētos) uzņēmumi	3 594 kopā reģistrēti uzņēmumi 2902 (komercrēģistrā un uzņēmumu reģistrā reģistrētie uzņēmumi) 01.01.2019	Pieaugošs	Pieaugošs	Lursoft

1.2. Uzraudzības sistēmas process

Katru gadu – reizē ar Mārupes novada publisko gada pārskatu, izstrādā attīstības programmas 2020. – 2026.gadam novērtējuma ziņojumu par iepriekšējo gadu un apstiprina domes sēdē.

Tajā tiek apkopoti dati saskaņā ar Rīcību un investīciju plānu, iekļaujot pārskatu par sasniegto progresu. Tāpat tiek apkopoti teritorijas attīstības rādītāji. Ikgadējā ziņojumā iekļauj arī skaidrojumus par konstatētajām novirzēm no plānotā (ja tādas ir bijušas), kā arī secinājumus un ieteikumus aktivitāšu uzlabošanai ar mērķi sasniegt noteiktos rādītājus.

2023. gadā, reizē ar Mārupes novada publisko gada pārskatu – sagatavo starpposma attīstības programmas 2020. – 2026.gadam novērtēšanas ziņojumu, gan par iepriekšējo gadu, gan iekļaujot apkopojumu par trīs gados sasniegto Rīcību un investīciju plāna progresu. Tiek apkopoti teritorijas attīstības rādītāji, veikta iedzīvotāju un uzņēmēju aptauja par apmierinātības līmeni un analizētas vidēja termiņa rezultātu rādītāju tendences.

Trīs gadu starpposma novērtēšanas ziņojumā papildus jau ikgadējā ziņojumā iekļaujamiem rādītājiem, sniedz izvērtējumu par atbilstību Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013. – 2026.gadam noteiktajiem mērķiem, kā arī veic padziļinātu analīzi par rādītāju progresu, ietverot arī politikas rezultātu rādītāju – apmierinātības līmeņa analīzi. Papildus tiek izstrādāti novērtēšanas ziņojumi starpposma periodā par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu Attīstības programmas ieviešanas laikā.

2. Attīstības programmas aktualizācijas veikšana

Mārupes novada attīstības programmas 2020. – 2026.gadam aktualizācija attiecināma uz stratēģiskās daļas Rīcību un Investīciju plānu. Rīcību plāns nosprausts 7 gadiem, savukārt investīciju plāns 3 gadiem, kas ir izrietošs no rīcību plānā noteiktajām aktivitātēm. Par nepieciešamību aktualizēt Rīcību un Investīciju plānu tiek lemts, pamatojoties uz ikgadējiem novērtēšanas ziņojumiem un ikgadējo pašvaldības budžetu vai tā grozījumiem.

Rīcību plānu aktualizē ne retāk kā reizi gadā. Investīciju plānu aktualizē saskaņā ar nepieciešamību veikt pašvaldības budžeta grozījumus, bet ne retāk kā reizi gadā – sagatavojot nākamā gada budžetu. Investīciju plāns sagatavots 3 gadiem, sākotnēji 2020. – 2022.gadam, aktualizējot to ne retāk kā reizi gadā, katru gadu investīciju plānā paredz secīgas darbības papildus 2 gadus uz priekšu. Tā, piemēram, 2020.gadā aktualizējot investīciju plānu, tas tiks sagatavots 2021. – 2023.gadam. Attīstības programmai 2020. – 2026.gada noslēdzoties, investīciju plāns tiek aktualizēts 2024. – 2026.gadam ar papildinātu aktivitāti – 2027. un turpmākie gadi, līdz kamēr tiek izstrādāta jauna attīstības programma.

Aktualizējot Rīcības un Investīciju plānu, tas ar lēmumu tiek apstiprināts kārtējā domes sēdē un publicēts teritorijas attīstības plānošanas sistēmā (TAPIS).

ISMADE

2019